

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (första avdelningen)

den 7 juli 2006 *

I mål T-319/05,

Schweiziska edsförbundet, företrätt av advokaterna S. Hirsbrunner och U. Soltész,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av F. Benyon, M. Huttunen och M. Niejahr, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av C.-D. Quassowski och A. Tiemann, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten T. Masing,

intervenient,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG, i förening med artikel 20 i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart, av kommissionens beslut 2004/12/EG av den 5 december 2003 om ett förfarande rörande tillämpningen av artikel 18.2 första meningen i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart och av rådets förordning (EEG) nr 2408/92 (Ärende TREN/AMA/11/03 — tyska åtgärder rörande inflygningar till Zürichs flygplats) (EUT L 4, 2004, s. 13),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden R. García-Valdecasas samt domarna J.D. Cooke och V. Trstenjak,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Tillämpliga bestämmelser

- ¹ I artikel 40 första och andra styckena i domstolens stadga, vilken även är tillämplig på förfarandet vid förstainstansrätten enligt artikel 53 första stycket i samma stadga, föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna och gemenskapernas institutioner får intervensera i tvister inför domstolen.

Samma rätt skall gälla för varje annan person som har ett berättigat intresse av utgången av den tvist som underställts domstolen; undantag utgör tvister mellan medlemsstater, mellan gemenskapernas institutioner eller mellan medlemsstater och gemenskapernas institutioner.”

Förfarandet vid domstolen och förstainstansrätten (mål C-70/04, numera mål T-319/05 sedan domstolen hänskjutit målet till förstainstansrätten)

- 2 Schweiziska edsförbundet väckte, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 13 februari 2004 och som registrerades under målnummer C-70/04, talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2004/12/EG av den 5 december 2003 om ett förfarande rörande tillämpningen av artikel 18.2 första meningen i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om luftfart och av rådets förordning (EEG) nr 2408/92 (Ärende TREN/AMA/11/03 — tyska åtgärder rörande inflygningar till Zürichs flygplats) (EUT L 4, 2004, s. 13) (nedan kallat det omtvistade beslutet).
- 3 Bakgrunden till det omtvistade beslutet var ett klagomål från Schweiziska edsförbundet av den 10 juni 2003 rörande den 213:e förordningen om tillämpning av de tyska flygtrafikbestämmelserna, vilken antogs den 15 januari 2003 av de tyska federala luftfartsmyndigheterna. I förordningen fastställs nya förfaranden för inflygning till Zürichs flygplats för flygplan som flyger över tyskt territorium. Åtgärderna förväntas minska det buller som berörda kommuner belägna norr om gränsen mellan Tyskland och Schweiz utsätts för genom flygplanens överflygningar.
- 4 Schweiziska edsförbundet väckte talan med stöd av artikel 230 EG, i förening med artikel 20 i avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet

om luftfart (EGT L 114, 2002, s. 73) (nedan kallat luftfartsavtalet), vilken har följande lydelse:

”I alla frågor som rör giltigheten hos beslut som fattats av gemenskapens institutioner, på grundval av deras kompetensområden enligt detta avtal, skall Europeiska gemenskapernas domstol ha exklusiv behörighet.”

- 5 Landkreis Waldshut ansökte, genom fax som inkom till domstolens kansli den 27 maj 2004, om att få intervensera till stöd för svarandens yrkanden i mål C-70/04, numera mål T-319/05 sedan domstolen hänskjutit målet till förstainstansrätten. Landkreis Waldshut är en tysk region som är belägen nära den schweiziska gränsen, och vid inflygning till Zürichs flygplats flyger flygplanen över denna region. De tyska åtgärder som det omtvistade beslutet avser syftar till att skydda mot buller.
- 6 Interventionsansökan delgavs parterna i enlighet med artikel 93.2 i domstolens rättegångsregler. Genom skrivelser av den 18 och den 23 juni 2004 yttrade sig kommissionen och Schweiziska edsförbundet över interventionsansökan.
- 7 Genom beslut av domstolens ordförande av den 21 juli 2004 tilläts Förbundsrepubliken Tyskland att intervensera till stöd för kommissionens yrkanden.
- 8 Genom beslut av den 14 juli 2005 i mål C-70/04, Schweiziska edsförbundet mot kommissionen (ej publicerat i rättsfallssamlingen), hänsköt domstolen målet till förstainstansrätten. I punkt 21 i beslutet konstaterade domstolen att, även om det

antas att Schweiziska edsförbundet skall jämföras med medlemsstaterna, det är förstainstansrätten som hädanefter är behörig att i första instans pröva talan som väcks av medlemsstaterna mot ett beslut av kommissionen, eftersom det är fråga om en sådan talan som avses i artikel 230 EG, vilken enligt artikel 225 EG inte har tilldelats en särskild rättsinstans och som inte heller omfattas av domstolens exklusiva behörighet enligt artikel 51 i domstolens stadga, i dess lydelse enligt rådets beslut 2004/407/EG, Euratom av den 26 april 2004 om ändring av artiklarna 51 och 54 i protokollet till domstolens stadga (EUT L 132, s. 5, rättelse i EUT L 194, s. 3).

- 9 Domstolen angav även i punkt 22 att om Schweiziska edsförbundet, med hänsyn till bland annat luftfartsavtalets särskilda kontext, inte skall jämföras med en medlemsstat, med följden att artikel 230 andra stycket EG är tillämplig, utan skall jämföras med en juridisk person i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG, är förstainstansrätten även behörig att pröva talan i första instans på de villkor som föreskrivs i nämnda fördragsbestämmelse, och målet skall följaktligen hänskjutas till förstainstansrätten med stöd av artikel 54 andra stycket i domstolens stadga.
- 10 Under dessa omständigheter beslutade domstolen att talan i vilket fall som helst skulle väckas i första instans vid förstainstansrätten med tillämpning av antingen beslut 2004/407 eller artikel 54 andra stycket i domstolens stadga.
- 11 Den 30 mars 2006 hänsköt ordföranden på första avdelningen den interventionsansökan som ingetts av Landkreis Waldshut till förstainstansrätten med stöd av artikel 116.1 tredje stycket i förstainstansrättens rättegångsregler.

Landkreis Waldshuts interventionsansökan och parternas yttranden

- 12 Till stöd för interventionsansökan har Landkreis Waldshut gjort gällande att artikel 40 andra stycket i domstolens stadga inte utgör ett hinder för regionen att

intervenera, eftersom Schweiziska edsförbundet inte är en medlemsstat i den mening som avses i nämnda bestämmelse. Artikel 20 i luftfartsavtalet innehåller endast en tilldelning av behörighet till domstolen i vissa tvister och artikeln medför inte att Schweiziska edsförbundet skall anses utgöra en medlemsstat i den mening som avses i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga. Samma sak gäller då en stat har slutit ett internationellt avtal med gemenskapen (domstolens beslut av den 23 februari 1983 i de förenade målen 91/82 R och 200/82 R, Chris International Foods mot kommissionen, REG 1983, s. 417, och beslut meddelat av förstainstansrättens ordförande den 14 augusti 1998 i mål T-44/98 R, Emesa Sugar mot kommissionen, REG 1998, s. II-3079, punkt 26 och följande punkter).

- 13 Landkreis Waldshut har dessutom ett intresse av utgången av tvisten till följd av att den, i egenskap av regional offentligrättslig enhet, skall främja sina invånares välbefinnande och förvalta området. Landkreis Waldshut berörs således både i geografiskt och materiellt hänseende, eftersom det buller som det omtvistade beslutet sätter stopp för uppstår inom dess område och påverkar dess befolkning. Landkreis Waldshut bidrog för övrigt till att de omtvistade flygbegränsningarna infördes (genom den 213:e förordningen om tillämpning av de tyska flygtrafikbestämmelserna) och den underrättade även kommissionen under det administrativa förfarandet.
- 14 Kommissionen har medgett att Landkreis Waldshut har ett berättigat intresse av utgången av tvisten, men har samtidigt frågat sig om inte artikel 40 andra stycket i domstolens stadga utgör ett hinder för Landkreis Waldshut att intervensera. Kommissionen har i det avseendet påpekat att, även om Schweiziska edsförbundet inte är en medlemsstat i den mening som avses i nämnda bestämmelse, det ändå måste beaktas att denna stat jämföras med gemenskapens medlemsstater vid tillämpningen av förordningar och direktiv som anges i bilagan till luftfartsavtalet.
- 15 Kommissionen har erinrat om att domstolens stadga inte anges i bilagan till nämnda avtal, vilket medför att det förhållandet att Schweiziska edsförbundet jämföras med en medlemsstat inte gäller vid tillämpningen av domstolens stadga, och att det

hinder som föreskrivs i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga utgör ett undantag från den rätt att intervensera som även föreskrivs i nämnda bestämmelse och i princip skall tolkas restriktivt. Kommissionen anser emellertid att det är motiverat att med vederbörliga ändringar tillämpa hindret i förevarande fall. Detta är motiverat av att tvister mellan medlemsstaterna eller gemenskapens institutioner skiljer sig från andra tvister, genom att parterna vanligtvis inte företräder enskilda intressen utan det allmänna intresset hos den befolkning som omfattas av deras maktutövning eller deras "institutionella intressen". Det vore därför motstridigt om enskilda intressen skulle kunna aktualiseras i dessa tvister, genom intervention av andra parter. Det hinder som föreskrivs i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga syftar just till att undvika en sådan motstridighet. Landkreis Waldshut behandlas inte annorlunda än exempelvis ett privat företag, vilket inte har rätt att intervensera i denna typ av tvister, eftersom det i artikel 40 i domstolens stadga endast görs en åtskillnad mellan, å ena sidan, medlemsstaterna eller gemenskapens institutioner och, å andra sidan, "varje annan person".

16 Eftersom domstolen ännu inte har tagit ställning till denna fråga och det rör sig om en fråga som skall prövas ex officio, har kommissionen emellertid avstått från att framställa något yrkande i det avseendet och överlätit till förstainstansrätten att avgöra frågan.

17 Schweiziska edsförbundet har yrkat att Landkreis Waldshuts interventionsansökan skall avslås genom att göra gällande att artikel 40 andra stycket i domstolens stadga och principen om likabehandling utgör hinder för en sådan intervention. Interventionen skulle nämligen inte kunna ske om förevarande talan hade väckts av en medlemsstat, eftersom det i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga föreskrivs att endast medlemsstaterna och gemenskapens institutioner får intervensera i tvister mellan medlemsstater och gemenskapens institutioner, medan andra personer inte har denna möjlighet. I samband med en tvist rörande luftfartsavtalet borde följaktligen även Schweiziska edsförbundet kunna åberopa denna handläggningsregel i enlighet med principen om likabehandling.

- 18 Vidare har Schweiziska edsförbundet påpekat att det föreligger hinder för Landkreis Waldshuts intervention till följd av Förbundsrepubliken Tysklands intervention. I detta fall finns det anledning att tillämpa den princip som domstolen slagit fast (domstolens dom av den 10 juli 1986 i mål 282/85, DEFI mot kommissionen, REG 1986, s. 2469), enligt vilken en enhet inte har rätt att använda en taleform när en enhet som är överordnad den redan nyttjar denna taleform och de intressen som den berörda enheten företräder omfattas av den överordnade enhetens intressen eller sammanfaller med dessa.

Förstainstansrättens bedömning

- 19 Interventionsansökan har ingetts i enlighet med de formföreskrifter och inom den frist som föreskrivs i artikel 93.1 i domstolens rättegångsregler.
- 20 Vidare har Landkreis Waldshut ett berättigat intresse av utgången av tvisten i förevarande mål. Detta intresse har uppstått genom att Landkreis Waldshut var orsaken till de tyska åtgärder som avses i det omtvistade beslutet och att flygplan vid inflygning till eller utflygning från Zürichs flygplats flyger över dess område och befolkning. Till skillnad från vad Schweiziska edsförbundet har hävdad kan inte heller Landkreis Waldshuts intresse av att intervensera sammanfalla med Förbundsrepubliken Tysklands intresse av att intervensera. Förbundsrepubliken Tyskland har nämligen intervenserat i förevarande mål med stöd av artikel 40 första stycket i domstolens stadga, i vilken det föreskrivs att "[m]edlemsstaterna och gemenskapernas institutioner får intervensera i tvister inför domstolen", och Förbundsrepubliken Tyskland är inte tvungen att visa att den har ett intresse av utgången av tvisten. Förbundsrepubliken Tysklands intervention med stöd av artikel 40 första stycket i domstolens stadga innebär således på intet sätt att det föreligger hinder för en intervention av Landkreis Waldshut eller av "varje annan person som har ett berättigat intresse av utgången av [en] tvist", enligt artikel 40 andra stycket.

- 21 Det förhållandet att Schweiziska edsförbundet kan jämföras med en "medlemsstat" i gemenskapen vid tillämpningen av förordningar och direktiv som anges i bilagan till luftfartsavtalet kan vidare inte medföra att de processuella rättigheter som enskilda har enligt domstolens stadga upphör. I artikel 40 andra stycket i domstolens stadga föreskrivs nämligen en rätt för de personer som har ett berättigat intresse av utgången att intervensera i tvister som underställts domstolen. Undantagen från denna processuella rätt att intervensera, vilken ger uttryck för rätten att yttra sig, måste med nödvändighet tolkas restriktivt. Eftersom Schweiziska edsförbundet inte är en medlemsstat i gemenskapen kan det inte åberopa bestämmelserna i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga, vilken utgör hinder för att andra personer än medlemsstaterna och gemenskapens institutioner intervenserar i tvister mellan medlemsstater, mellan gemenskapens institutioner eller mellan medlemsstater och gemenskapens institutioner. Detta hinder, vilket föreskrivs i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga och är tillämpligt på förfarandet vid förstainstansrätten enligt artikel 53 första stycket i nämnda stadga, är nämligen endast tillämpligt i tvister mellan medlemsstater eller mellan gemenskapens institutioner.
- 22 Av samma skäl kan Schweiziska edsförbundet inte åberopa detta hinder, med motiveringen att det företräder det allmänna intresset hos den befolkning som omfattas av dess maktutövning eller dess institutionella intressen och att tvisten mellan Schweiziska edsförbundet och kommissionen i förevarande mål av den anledningen skall jämföras med en tvist mellan en medlemsstat och en av gemenskapens institutioner, i vilken tvist de enheter som företräder ett liknande intresse, det vill säga övriga medlemsstater och gemenskapens institutioner, får intervensera. Denna likhet mellan intressena räcker nämligen inte, med hänsyn till den princip om restriktiv tolkning som angetts ovan, för att undanröja den processuella rättighet som Landkreis Waldshut har enligt artikel 40 andra stycket i domstolens stadga, då den har ett berättigat intresse av utgången av tvisten. En stat som inte är medlem i gemenskapen kan inte göra anspråk på att omfattas av rättigheter som medlemsstaterna och gemenskapens institutioner har getts genom domstolens stadga för att åsidosätta en processuell rättighet som i nämnda stadga uttryckligen tillerkänns "varje annan person som har ett berättigat intresse av utgången av tvisten".
- 23 Följaktligen framgår det av det ovan anförda att Landkreis Waldshut har ett berättigat intresse av utgången av tvisten och att den således skall tillåtas att

intervenera i enlighet med artikel 40 andra stycket i domstolens stadga, vilken är tillämplig på förfarandet vid förstainstansrätten enligt artikel 53 första stycket i domstolens stadga. Landkreis Waldshuts rättigheter framgår av artikel 116.2 och 116.4 i rättegångsreglerna.

Mot denna bakgrund beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande:

- 1) Landkreis Waldshut tillåts att intervenera i mål T-319/05 till stöd för svarandens yrkanden.**
- 2) En kopia av samtliga rättegångshandlingar kommer att tillställas Landkreis Waldshut genom justitiesekreterarens försorg.**
- 3) En frist kommer att fastställas för Landkreis Waldshut att skriftligen utveckla de rättsliga grunder och omständigheter i övrigt som den åberopar till stöd för sina yrkanden.**
- 4) Beslut om rättegångskostnader kommer att meddelas senare.**

Luxemburg den 7 juli 2006.

E. Coulon

Justitiesekreterare

R. García-Valdecasas

Ordförande